

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor of Laws in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Transnationale Universiteit Limburg**

datum	1. Inleiding
23 september 2013	Bij brief van 28 maart 2013 heeft het instellingsbestuur van de Transnationale Universiteit Limburg te Hasselt een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor of Laws in de rechten (academisch gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 28 maart 2013 en ontvankelijk verklaard op 19 juli 2013.
onderwerp	
Accreditatierapport en -besluit (001660)	
bijlage	
1	

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Em. prof. dr. J. van Steenberge (emeritus hoogleraar Sociale zekerheidsrecht, Universiteit Antwerpen);

Leden:

- Em. prof. dr. H. Simonart (emeritus gewoon hoogleraar Belgisch publiekrecht, Université Catholique de Louvain);
- Prof. dr. P. Wautelet (gewoon hoogleraar internationaal privaatrecht, Universiteit Luik);
- Prof. dr. A.J.C. de Moor-van Vugt (hoogleraar bestuursrecht, Universiteit van Amsterdam) (onderwijsdeskundige);
- Dhr. C. Jenart (masterstudent in de Rechten, Universiteit Antwerpen) (student-lid).

Secretaris:

- Dhr. Pieter-Jan Van de Velde, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De visitatie heeft plaatsgevonden op 15 en 16 november 2012. Het visitatierapport dateert van maart 2013.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

Bij de opstart van de opleiding eiste de Vlaamse Minister van Onderwijs dat de opleiding een innoverende invulling zou krijgen. Daarnaast streeft de opleiding naar een naadloze overgang naar andere masteropleidingen Rechten in Vlaanderen en wil de opleiding hetzelfde civiel effect waarborgen als de andere rechtenopleidingen in Vlaanderen. In de eerste plaats wil de opleiding breed geschoolde juristen afleveren die thuis zijn in het in België geldende recht. Er wordt naar gestreefd dit recht zoveel als mogelijk in verband te brengen met het internationale en supranationale (EU) recht. In de tweede plaats beoogt de opleiding juristen af te leveren die zelfstandig kunnen werken en kritisch kunnen omgaan met de beschikbare gegevens.

De opleiding is ambitieus wat betreft de beheersing van algemene en algemene wetenschappelijke competenties. Voorts streeft de opleiding een begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis na, gekoppeld aan recente ontwikkeling en aan het wetenschappelijk onderzoek in het vakgebied.

De opleiding heeft voor een dubbele profilering gekozen: op het vlak van de onderwijsmethode en een inhoudelijk eigen profiel. De commissie merkt op dat een andere keuze die de opleiding maakt minder expliciet wordt benoemd in de communicatie: een eerder beperkte historische kadering van het recht en een beperkte aandacht voor de interactie met andere humane wetenschappen.

Globaal meent de commissie dat de doelstellingen overeenkomen met wat (buitenlandse) vakgenoten en het werkveld van een academisch gerichte bacheloropleiding in de rechten verwachten. De commissie vindt dat de opleiding zonder twijfel voldoet aan de eisen voor een academisch gerichte bacheloropleiding in de rechten, maar zij vindt dat de eigen profilering van de opleiding nog scherper kan worden geformuleerd.

Programma

De commissie is van oordeel dat voldoende aandacht naar kennisontwikkeling gaat. De opleiding steunt daarbij op het wetenschappelijk onderzoek dat uitgevoerd wordt aan de rechtsfaculteiten van de drie partneruniversiteiten. De aangeboden inhouden zijn actueel en sluiten aan de recente ontwikkelingen in het vakgebied. De opleiding sluit volgens de commissie aan bij de beroepspraktijk. De opleiding werkt aan de integratie van een aantal

Pagina 3 van 8 zogenaamde 'employability skills' in het programma. De commissie waardeert deze inspanningen en beveelt aan deze initiatieven verder uit te bouwen.

De commissie is van oordeel dat het programma zo ingedeeld is dat de geformuleerde eindcompetenties kunnen verworven worden doorheen het programma. Het niveau en de inhoud van de opleidingsonderdelen zijn adequaat dankzij de inzet van expertise van de drie betrokken universiteiten.

Wat betreft internationalisering, heeft de opleiding ervoor gekozen om studentenmobiliteit te beperken tot de master. De commissie vindt deze keuze verantwoord, mede omdat in het bachelorprogramma alle studenten geconfronteerd worden met internationale dimensies van het recht.

Het programma bestaat volledig uit verplichte opleidingsonderdelen die, in een systeem van voltijdelijkheid, worden aangeboden in blokken van vier tot acht weken. In het begin van de opleiding wordt een systematische inleiding in het juridisch domein aangeboden.

Tegelijkertijd wordt via practica gewerkt aan het ontwikkelen van de nodige vaardigheden en wordt ook de Franse en Engelse taalbeheersing van de studenten verder ontwikkeld. In het tweede en derde bachelorjaar wordt verder gebouwd op deze basis. De commissie doet de aanbeveling te onderzoeken of de voorbereiding op bepaalde struikelblokken kan worden verbeterd.

De opleiding gaat uit van een studiebelasting van 27 uur per studiepunt. De opleiding gebruikt verschillende instrumenten om na te gaan of de inschatting overeenkomt met de reële benodigde studietijd. De commissie besluit dat de opleiding veel inspanning van de studenten vergt. De opleiding slaagt er over het algemeen in om de studie-inspanningen goed te spreiden.

De opleiding past de decretale toelatingsvoorwaarden toe. De commissie vindt dat het programma in voldoende mate aansluit bij de kwalificaties van instromende studenten. Er is gekozen voor een studentgecentreerd onderwijsconcept. Het uitgangspunt van dit onderwijsconcept is dat 'leren' door de studenten zelf moet gebeuren. In het eerste jaar wordt gewerkt met opdrachtgestuurd onderwijs. In het tweede en het derde bachelorjaar komt de nadruk op probleemgestuurd onderwijs te liggen. De commissie waardeert het dat de aanpak consequent wordt toegepast en dat het zelfsturend karakter zorgvuldig wordt opgebouwd. Het blokkensysteem wordt globaal gewaardeerd. Het blijkt echter voor studenten niet vanzelfsprekend om sommige deeldomeinen van het recht binnen de korte duur van een onderwijsblok te verwerven en voldoende te laten bezinken. De commissie beveelt daarom aan het systeem blijvend te evalueren.

De bacheloropleiding bestaat uit twee delibratiepakketten: het eerste pakket komt overeen met het modeltraject van het eerste bachelorjaar, en het tweede pakket omvat het modeltraject van het tweede en derde bachelorjaar. Studenten zijn positief over de transparantie en de organisatie van de toetsing. De examenvorm van elk opleidingsonderdeel staat beschreven in de studiegids. De keuze voor de examenvorm ligt bij het onderwijsteam dat instaat voor het opleidingsonderdeel. De bacheloropleiding wordt afgerond met een bachelorscriptie. Het niveau van de bachelorscripties komt overeen met het niveau wat verwacht mag worden. De commissie merkt op dat het concept van de bachelorscriptie vrij klassiek is en niet specifiek ingevuld is in functie van het didactisch concept.

Inzet van personeel

De opleiding kan een beroep doen op de medewerkers van de drie betrokken universiteiten. Samen beschikken deze instellingen over een brede waaier van onderzoeksexpertises die relevant zijn voor de rechtenopleiding. Globaal kan gesteld worden dat het onderzoeksprofiel van het docententeam zonder twijfel voldoet om een behoorlijke

Pagina 4 van 8 academische onderbouwing van de bacheloropleiding te waarborgen. De commissie beveelt specifiek de UHasselt aan om te zoeken naar manieren om de grote inzet voor het onderwijs te belonen door de betrokkenen de komende jaren extra ruimte te geven om ook hun onderzoek verder uit te bouwen. Een deel van de docenten en tutoren heeft naast de opdracht aan de universiteit ook een opdracht in de juridische praktijk. De staf/studentratio is één op veertien studenten. In lijn met het gehanteerde onderwijsconcept – waarin de nadruk ligt op de kleinschalige onderwijsbijeenkomsten – maakt het assisterend academisch personeel twee derden uit van de volledige groep van onderwijzend personeel. De commissie uit haar bezorgdheid over de blijvende haalbaarheid van de gekozen groeps grootte in het geval dat de studentenaantallen verder zouden stijgen. De personeelsformatie bestaat uit personeelsleden van de UHasselt, de Universiteit Maastricht en de KU Leuven. Het onderwijzend personeel toont over het algemeen een grote betrokkenheid bij de opleiding. Studenten en alumni spraken daarover in de gesprekken met de commissie hun waardering uit. De commissie waardeert in het bijzonder het engagement van de leden van het opleidingsbestuur die de voorbije jaren veel geïnvesteerd hebben in het uitbouwen van de opleiding. De commissie waarschuwt de opleiding voor de kwetsbaarheid van het huidige model waarbij de meeste personeelsaangelegenheden geen opleidingsgebonden materies zijn en dus niet aan het opleidingsbestuur worden toegekend.

Voorzieningen

Alle onderwijsactiviteiten vinden plaats in de gebouwen van de Universiteit Hasselt. De gebouwen bieden de studenten en het personeel een comfortabele en moderne infrastructuur met alle nodige voorzieningen. De beschikbare lokalen zijn aangepast aan het gehanteerde onderwijsmodel. De Universiteit Hasselt beschikt zelf niet over een juridische bibliotheek met een uitgebreide collectie. Samen met andere partijen werd een netwerk opgezet onder de naam 'Rechtenbibliotheek Limburg' met als doel het maximaal met elkaar in verbinding stellen van de beschikbare rechtencollecties in Limburg. De collecties worden fysiek samengebracht in een volledig nieuwe rechtenbibliotheek in het nieuwe gerechtsgebouw van Hasselt. Daarnaast werden afspraken gemaakt met de Universiteit Maastricht en KU Leuven, waardoor studenten en personeelsleden toegang hebben tot de bibliotheken van deze universiteiten. Een aandachtspunt blijft de elektronische toegang van thuis uit tot Belgische juridische bronnen.

De opleiding tracht de studiebegeleiding zoveel mogelijk structureel in te bouwen in het onderwijs. Daarnaast kunnen alle studenten terecht bij de onderwijs- en studiebegeleiders. Tot nu toe wordt er vooral aan individuele studiebegeleiding gedaan, maar er werden ten tijde van het visitatiebezoek plannen gemaakt om deze begeleiding efficiënter te organiseren. De commissie bevestigt de nood om dit te doen.

Interne kwaliteitszorg

Interne kwaliteitszorg (IKZ) wordt beschouwd als een campusgebonden onderwijsaangelegenheid. De belangrijkste IKZ-instrumenten zijn de evaluatiecommissies, de elektronische studentenenquêtes, de elektronische studietijdmetingen en de analyse van de examenresultaten. Het opleidingsbestuur speelt een centrale rol in de IKZ van de opleiding. De commissie vindt het instrumentarium om de kwaliteit van de opleiding op te volgen adequaat. Bij het verder uitbouwen van de IKZ ziet de commissie nog ruimte voor verbetering bij de formulering van streefdoelen. De organisatie geeft blijk van een groot leervermogen: signalen van studenten en andere betrokkenen worden snel opgepikt en leiden tot concrete verbeteracties. De opleiding betreft het opleidingsbestuur, het academisch personeel, onderwijs- en studiebegeleiders, studentenvertegenwoordigers en

Pagina 5 van 8 een klankbordwerkgroep van werkveldvertegenwoordigers actief bij de IKZ. De commissie beveelt aan om alumni structureel te betrekken bij de IKZ van de opleiding.

Resultaten

Op basis van de gesprekken met bachelorstudenten, het studiemateriaal, de examenvragen en het niveau van de bachelorscripties concludeert de commissie dat de bachelor een degelijke opleiding is die studenten adequaat voorbereidt op de doorstroom naar de master. De opleiding streeft een zo hoog mogelijk rendement na, zonder te raken aan het nagestreefde niveau. 40% van de voltijdse generatiestudenten slaagt binnen één academisch jaar voor het eerste deliberatiepakket. Verder in de opleiding behaalt ongeveer 70% van de studenten minstens drie kwart van de opgenomen studiepunten. 30% rondt dus ook verder in de opleiding minder dan driekwart van de opgenomen studiepunten succesvol af. De beschreven slaagcijfers zijn binnen de Vlaamse context relatief goed. Toch zou de commissie hogere slaagcijfers verwachten gezien de intensieve begeleiding. De commissie vindt de argumentatie van een aantal docenten geen afdoende verklaring voor het grote aantal afhakers. De commissie beveelt dan ook aan werk te maken van een grondige analyse van de concrete oorzaken van het afhaken van studenten of het oplopen van studievertraging.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de visitatiecommissie. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	n.v.t.
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	E
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Laws in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Transnationale Universiteit Limburg.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Laws in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Transnationale Universiteit Limburg goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Hasselt wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021

Den Haag, 23 september 2013

Voor de NVAO,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Bij e-mail van 13 september 2013 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het accreditatierapport.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Transnationale Universiteit Limburg
– adres instelling:	Campus Hasselt Martelarenlaan 42 B-3500 HASSELT
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor of Laws in de rechten
– niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Hasselt
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Rechten
– bijkomende titel	geen